Brev från och till medlemmar av familjen Gjörwell, växlade åren 1780-1811 E...

Gjörwell, Carl Christoffer,

HS Ep. G 12:1

National Library of Sweden

BREF: ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörwell, til Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm, den 8 Jan. 1792.

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

Fullständig Famille-Bulletin, rörande min äldre Doters Bröllop, med alla sina tilhöriga Högtidligheter och Granlåter: idel Lyksaligheter!

Min Egen Aldrakäraste Stafva!

Det är visserligen hög tid, at jag skrifver Dig til på detta Nya år, och tackar Dig af alt hjerta för Dit så kära och vackra Bref af Annandag-Jul, Dina Välönskningar, Dina Berättelser om ömaste Deltagande uti alles vår Glädje och Välgång här på Stället. Gud välsigne Dig och Din John för alt detta! Din respectable Svärfar svarade jag genast, som jag ock vil hoppas vara nöjd med mit Bref. Myken särskild Tack skal Du hafva för det Du communicerade mig Louises och Charles första Bref til Dig efter deras så lyckeliga Förening. Louise har detaillerat åtskilligt rörande sit Bröllop; men nu vil jag ock relatera något om denna för alles våra Hjertan så stora, så sälla Högtidlighet.

Bröllopet var helt tyst eller uti största incognito, och gick för sig under antaget Namn af Jul-afton; således föll Masquen i sjelfva Huset först några minuter innan Prästen kom. Louise var klädd en Negligé, bar et rödt Lif med Kjortel af Siden-sarge och Couleur-de-chair, och deröfver en Kjortel af hvit Nätteldduk; om Lifvet et svart Bälte med Spännen framföre jämte sin Guldklocka; öfver Halsen bar hon en stor och fin hvit Halsduk, och på Bröstet en frisk Bouquet, som Calle skaffat utur Orangeriet på Carlberg och skänkt henne; på Hufvudet var hon ganska väl klädd, boucleråd och med många Blomster: kort sagt, hon såg ut som Flore, och när Du härtil fogar hennes rena och glada Blick, hennes så interessante Anlets-drag samt vackra Hy+; så kan Du ock lätt måla henne sjelf uti Din lyckliga inbildning. Charles bar hos oss den aftonen för första gången sin Uniforms-frac, såsom Commissarie vid Lif-Drabanterne, Blå med

+, som syntes den aftonen dubbelt vackar

myket

myckett Guld öfveralt, som ingalunda skämde bort hans sköna Växt och glada upsyn. Söta Mor bar en svart Sidentygs-Klädning med hwit Nättelduks-Kjortel och et bredt blått Skärp, såg söt, god och glad ut, just som en Charme, ja var så ung och lätt, så at en Främmande omöjeligen skulle tagit henne för et Da-capo af en Svärmor. Far-gubben såg netto så ut, som på Din Bröllops-dag, men var bara något gladare: ty nu glädde han öfver Eder Begge, och nu fick han äfven vara mera fri från Etiquetten och Främande. Björkegren, Calle och Adolf voro klädde som Cavalierer en habits de goût. Se där har Du nu alle Personerne: ty Charles Bror var öfver Helgen henrest til Tierp, där hela Huset drack äfven så väl det unga Parets Skål, som det skedde hos Dig och Farbror Lidén, uti Domprost-gården i Linköping och hos Herrskapet Linnerhielm på Ebbetorp: alla i tid averterade om denna glada afton. Men än et ord om lilla Louise. Hon var, som sagt, söt och vacker, hwartil den pastorale Drägten ej litet bidrog. När jag nyss skulle, för säkrare Stafning, slå efter ordet *Negligé* uti mit Lexicon, fann jag det således uttolkadt på Latin: *nihil adjumenti ab ornatu ad pulchritudinem ejus adest*; aldeles så var det ock; men för at få veta hwad denna Skrift-tolkning egenteligen vil säga på Svenska, så måste Du gå öfver til Professor Lidén och gifva honom en Kyss, men denna gång på Louises vägnar. Pastor Lithander kunde, för aftonens högtidlighet hema hos sig, ej blifva qvar, och vår gode Martin var bortbuden til Öfver-Directeuren *Geyer*, dit han ock begaf sig med hwarjehanda skalkagtige Julklappar, sedan han dock först fåt skåda Bruden just under de sista ögonblicken näst före Vigseln. Den förrättades med al skyldig Respect både för Saken och Mannen, som helgade Bandet dessa begge Hjertan emellan. Bordet var täckt och väl dukadt, och glade satte vi oss omkring detsamma, jag hos Louise och Söta Mor hos Charles. De af Dig och Din John oss förärade Fransyska Syltsaker och Vinet ifrån Provence firade och smakade på en gång; Hjertat njöt dock högsta Vällusten under åtanken på så vackra, dygdiga och lyckliga Barn; och om Gud, detta Högsta Välgörande Väsende, nedlåter sig til deltagande uti Människjors Lycksalighet, så var Han ock då visserligen ibland oss: ty en Frögd, hwar-vid man kan tänka på Gud, för hwilken man kan tacka Gud, är ju en Himmel på Jorden! Under denna vår inbördes Glädje, och

de

de började Skålars drickande, öpnades Sals-dörren och inbars en stor
korg såsom Julklapp. Den öpnades och befanns vara analogue til
aftonens Högtid och Välfägnad: ty den bestod uti flere Bouteiller
af de finaste Viner med sina påsatte Etiquetter af: Tudela, Morviedro,
Alicante, Malaga, Pajarete och Xeres, Viner, som jag til en del ej
hört nämnas, mindre smakat; härtil voro fogade friska Vindrufvor
och andra frukter, samt slutligen et kärl med en à-la-Glace af
så dyrbar Composition, och delicieus smak, at alla fyra Verldens Delar måst beskattas,
innan denna Läckerhet kunnat få sin tilbörliga Existence på vårt
lilla Bröllops-bord. Men Galanteriet sträckte sig också til sjelfva utan-
skriften på denna Vase, ty den lydde således: "Dans cette Glace les
quatre Parties du monde présentent leurs tributs à la nouvelle
mariée comme à leur Reine -- nå, nå, förmycket är förmycket --
l'Europe a fourni la Crême, l'Asie le Caffé, l'Afrique le Vin, &
l'Amérique le Sucre". Bestörte och glade, öpnades och smakades,
samt nye Skålar druckos, med hjerteliga Välönskningar öfver alla
de här framföre uppräknade Hus och Vänner. Men hvarifrån denna
så sköna Cadeau! var alles vår första fråga; dock efter et litet besinnande
ropade Pluraliteten: ifrån Manilla, Manilla! Så var det ock. De styggе
Ministrerne hvad de ändå alt veta, ehuru man vil hålla alting så tyst!
Jo, alt hade Spanske Ministern, Mr de Coral, utspionerat le Secret
de la Maison, och låtit genom sin Aumônier tilskynda oss denne
Julklapp. Slutet af Deserten blef intet mindre grannt uti sin genre,
bestående uti et par altför täcka, ehuru icke aldeles felfria, såsom
samma afton eller i hast skrifna Verser af Bror Adolf. Stackars
Lilla Adolf! det var dock ingen glad afton för honom: han såg på
alt med tårfullt öga, och gick ofta afsides för at gråta. Tänk äfven
at Lilla Henric också i mjugg fält sine modige tårar! -- Här måste
jag interfoliera med et litet ledsamt äfventyr. Du vet, at det lyste
för Louise uti Danderyd. Nu hade jag ej hjerta at säga et enda ord
åt den gode Gossen om Louises förestående Bröllop; men just som han
sitter hos mig i Boklådan och väntar på et Conceitur; kommer
Kyrkoherden Wallensteen i Danderyd in, för at tacka mig för en
Historisk upplysning jag lemnat honom til sin Sokn-beskrifning!
och som intet kände unge Hr Nordström, mindre hans lilla Sjukdom,
och börjar därjämte gratulera mig til Mamsells förestående Bröllop,

med

med tillagd försäkran, at han rigtigt expedierat henne utföre sin Prädikstol. Aj, aj! hwad det klack i mig! — Dock nu til Bröllopshuset tilbaka. Efter slutad aftonmåltid reste vi i 2 Vagnar, på sätt som lilla Louise berättat, hem til henne. Nu är til vetandes, at hwarken Söta Mor eller jag, än mindre Louise, varit i Almquists nya Rum, hwilket Calle, som åtminstone är Hof-Intendent där i Huset, bedt oss gjöra, för at få se alt på en gång dans son plus grand lustre; men bevars! hwilken syn för oss, i synnerhet för lilla Louise, at få mottaga sådana Rum, sådana Meubler, sådana Husgeråds-Saker af alla Slag! Du kan Dig det icke föreställa, Du måste komma up och se det sjelf: alt complet, ja öfver-complet rikt och i bästa Smak. Uti hennes Bureau i Sängkamaren utgjör öfwersta Draglådan en så kallad Secretaire, med alt tilbehör, til och med sin lilla Penneknif; och i detta sit lilla Cancellie har hon skrifvit Dig det charmanta Bref, som nu återgår. Indelningen af Rumen måste jag dock säga Dig. De bo en trappa up: utur Salen går man in uti et stort Förmak, därifrån i Sängkamaren med djup Alcove och 2 Cabineter; utur det ena af dem uti Louises Hwardagsrum för at kläda sig uti, och i hwilket står et Silfver- och Porcellaines-Skåp, som är intet Fysskam för en ung Skrifvare at hafva förtjent ihop; så i Pigkamaren och sedan i Köket. Detta har öpen dörr til Salen, så at Maten icke behöfver bäras in igenom Förstugan. På andra sidan om Salen har Calle et stort Rum. Alla äro de höga och ljusa. Utsigten är åt den sköna Adolf Fredrics Kyrka, hwars Torn och Portal äro nästan midt för fönstren; utomdes kan man också se uti åtskillige Trägårdar. Stora och ständiga Passagen på Drottninggatan vil jag ej omnämna. Så bor nu vår lilla Louise, och med en Man, som så innerligen älskar henne, och hon honom. — Nu til stora Têten.

Juldagen notificerades Bröllopet hos hela Slägten, och til Tredjedagen voro Mormor, Svåger och Fru Widegren, Bror Carl Axel, Archiater Hallman och begge Herrarne Martin budne hem til oss. Då slog Söta Mor på med Kraft, stort och så väl arrangeradt Bord, som Du vet at Bribri och Calle förstå sig på. Detta var egenteliga Bröllops-måltiden. Nu var Louise klädd en forme, och Charles uti svart Civil Drägt til middagen; men til aftonen kom han, efter gjorde Visiter med Louise, tilbaka uti sin granna Uniforms-Frac. Den söta Gumman #

Arrhenius

Arrhenias Glädje står ej at beskrifva: ack ej under! Du vet det Husets svåra öden; och nu ser hon alla sina Barn och Barnbarn så väl och hederligen försörjda, samt bor midt ibland dem vårdad och älskad. Nu, såsom Svåger Widegren gerna braskar på vid sina Tracteringar med flera slags Viner; så skal Du tro at Söta Mor gjorde sig nu ej litet högfärdig med alla dessa prägtiga Vin-Sorter. Alla blefvo qvar til aftonen; alla voro glade och väl förnögde.

Om Torsdagen eller den 29 Dec. åt jag första gången hos dessa mina kära Barn, och gladare Måltid gjör jag visst intet förrän jag gjör en dylik hos min John och Stafva i Norrköping. Gud, som tildelat mig så många Välsignelser, förunnar mig ock väl denna. Nyårs-afton åto Söta Mor, Jag och Adolf där åter Sötgröt, ehuru ovanligt at jag någon afton äter ute; men se! det var hos dessa Kära Barnen; och utomdes var jag, efter vanligheten, den aftonen på Salen. Det var för mit Hjerta en respectable Stund, då jag fick dels afbedja hela det årets Afvikelser och Förseelser, samt tillika knäböja inför den nådefulle Guden, som i detta då til ända gående år så underbarligen, så rikeligen välsignat mit Hus. Nyårsdagen åto de Söta Barnen åter hos oss. Nu reda de til sit Hemkom-öl, som lär blifva storståteligt; men sedan blir åter alt tyst hos dem: ty de lefva så ordentligt och beskedligt, at ocksa det utgjör icke den minsta delen af min hjerteliga Glädje. Ofta går Bror Adolf dit, som utomdes deltagit och deltager uti alla dessa våra Famille-festiviteter. Helst går han dock til lilla Elsa Bromell, för at hämta Tröst, men mäst för at skingra sina Bekymmer öfver en för honom verkeligen nog mörk framtid: ty at sjelf vara utan Lön och inkomster, och taga en fattig Flicka til på köpet, det går an bara i Boken och Versen, men aldeles intet uti Konungariket Sverige.

Se här har Du, Lilla Bästa Stafva, hela vår Julefrögd bokstafveligen beskrifven. Du och Bror John hafva endast fattats för at gjöra den aldeles fullkomlig. Dock Gudi Lof! alles våra Hjertan äro aldrig skiljde åt. Du är söt och vil hafva min och Brita-Noras Silhouetter. Min skal Du visst få; men huru man skal intriguera en Skugga af Söta Mor, som altid träter på sin upnäsa, det blir et annat Spörsmål. Louise, Calle och Adolf lägga dock ihop råd, at stjäla så oförmärkt en afbild af det altid uti mina ögon så vackra, glada och goda Ansigtet.

Helsa nu Din Aldrabäste John ifrån oss alla. Jag lefver och dör visserligen

Din tilgifnaste Pappa.

Öfver
Mademoiselle Brite Louise Gjörwells Bröllop med
Herr Commissarien Carl Gustaf Almquist,
d. 24 Dec. 1791.

Förtjust vid Lyrans slag, hvars Toner helgas Dig,
Af Nöjen följd jag går Din Högtids ära sjunga;
Men, Vänskap! från Din Thron kom först och elda mig,
Och rena sjelf de Ljud, Du helgat på min tunga!

Du, som et föremål för all min dyrkan är,
Och Du, hvars rena Dygd fått all min vördnad väcka,
Tag detta Offer, som en Vän Dig vågar räcka,
Då han vid denna Fest Din Bröllops-fackla bär!

Rèn Dagens Purpur-rand i Östern glimmat opp!
Med Himlen i Din Blick lik Dygdens afbild kasta,
Träd i Din Oskuld fram och tjusta Blickar kasta
Uppå Din älskling, som bland glada Nöjens Tropp
Vid Hymens altar Dig har gjort et heligt möte;
Flyg, Oskuld, i Din Glans, flyg i Din älsklings Sköte,
Belöna Trohets Dygd och upfyll alt des Hopp!

A. F. Ålf.